

Zware opgave

Fendt Katana 65 zorgt voor reuring in hakselaarland

Weer een hakselaar erbij in een krimpende markt. Fendt durft het aan met de Katana. Kansloos? Natuurlijk niet, want er staat Fendt op en Agco heeft een netwerk waarin de hakselaar kan instappen. Wij reden even mee om te zien of het Fendt-gevoel aanwezig is en bekeken meteen hoe de nieuwkomer zich verhoudt tot de andere merken. Conclusie: een zware opgave voor Fendt.

Simpel rekensommetje: circa 225.000 hectare maïs en 300 hectare per jaar per hakselaar geeft 750 hakselaars in het veld. Ruwe schattingen geven aan dat er bij 550 tot 600 hakselende loonwerkers ongeveer 850 hakselaars draaien. Aangezien een deel een tweede c.q. reservemachine heeft staan die niet vol wordt benut, komt de berekening aardig overeen. Veel van deze machines gaan tien jaar of langer mee. Dat blijkt ook uit de verkoopcijfers. Dit jaar lijken we af te stevenen op krap veertig verkochte hakselaars. Claas en New Holland strijden zoals gebruikelijk in een nek-aan-nekrace om de eerste plek (beide circa vijftien stuks). Dan komen er nog een aantal bij voor John Deere en Krone. De laatste tien jaar is Claas marktleider, gevolgd door New Holland. Het laatste merk haalt hoge verkoopcijfers mede omdat hakselaars vaak sneller worden omgeruild dan bij andere merken.

Voor dat relatief beperkte aantal machines moet een geolied servicenetwerk in stand worden gehouden, iets wat de merken Claas, John Deere en New Holland al tientallen jaren hebben. En dan is er natuurlijk Krone, de inbreker van de laatste jaren. In Spelle is afgelopen jaar een

nieuwe montagelijng geopend en is er een trainingscentrum gebouwd. Bij onze oosterburen heeft Krone een behoorlijk marktaandeel, maar in ons land zijn de aantallen nog relatief klein. Krone geeft als oogstspecialist een groeiend marktaandeel van goed tien procent op. Zo moeilijk is het dus om marktaandeel te winnen. Eigenlijk hebben we genoeg merken en is er maar een beperkte markt. Dat zegt veel over de moed van Fendt om in te stappen.

Fendt is als merk van de Agco-groep een wereldspeler van formaat die wel wat kan en het netwerk en de power heeft om een hakselaar in de markt te kunnen zetten. Voeg daarbij dat het vanuit strategisch oogpunt en vanwege prestigieuze serieuze business van Agco is om deze hakselaar te vermarkten. Fendt begint net in Nederland, maar heeft in het buitenland - zeker bij onze oosterburen - al een aantal jaren hakselaars draaien en al de nodige ervaringsuren op de teller staan. Voor Nederland zal de verkoop plaatsvinden vanuit het nieuwe Agco-centrum in Achterveld, waar een productspecialist is aangesteld. "Achterveld" heeft al aangegeven graag met een paar keydealers de Fendt-hakselaar te willen gaan

Fendt heeft gekozen voor een extra lange invoer met zes walsen in combinatie met een hakselkooi met een grote diameter en een schijvenkorrelkneuzer voor een goede hakselkwaliteit.

De Katana heeft standaard een geveerde achteras met een intelligente hydraulische aandrijving. Voorwielen met 710/70R42-banden kunnen er niet niet op.

vermarkten in heel Nederland. Naast het demo-fabrieksteam bezocht Achterveld dit najaar met de eigen Katana 65-hakselaar al zo'n dertig loonwerkers.

Half vol, half leeg

In het kader staan enkele praktijkervaringen en op de volgende pagina's vindt u een vergelijking. Daaruit is een eerste indruk te halen. Je kunt uitgaan van twee visies. De eerste is dat het glas half vol is. Fendt toont lef met de Katana 65. De machine hakselt echt wel goed en is in hoofdlijnen goed te vergelijken met de concurrenten. Er is een grotere broer, de 85, en de kleinere 50 is al voorgesteld. Daarbij is het een Fendt met Fendt-bediening en is er sprake van een concern dat er veel aan gelegen is dit op de rit te krijgen. Bang om het avontuur aan te gaan, hoeft dus niet te zijn. Het echt opvallende unieke punt aan de Fendt is de eco-schakeling voor in het gras. Verder heeft de machine een grote trommel

Eerste kennismaking in Nederland

Zo'n dertig loonwerkers konden de afgelopen maanden kennismaken met de Katana. Zij zijn uiteraard nieuwsgierig naar de nieuweling en verwachten (uiteraard) een hakselaar op Fendt-niveau, zoals ze dat bij de trekkers gewend zijn. Wij bezochten de loonbedrijven Meppelink in Dalerveen en Bleumink in Beltrum en hoorden ook andere ervaringen. Meppelink: "Wij hebben een Claas. Die doet het prima, maar wij zijn wel Fendt-fans. Het kan best zijn dat er op termijn één komt", aldus de ondernemer uit Dalerveen. De Katana reed tussen de 6 en 8 km/u met een tienrijige Kemper-bek. De zeefproef gaf een mooie hakselkwaliteit aan (op negen millimeter gehakseld. Zie Grondig.com) en de korrels waren alle goed geraakt. Over het brandstofverbruik konden vanwege het uitproberen geen serieuze uitspraken worden gedaan. De eco-mogelijkheid ziet Meppelink wel zitten, maar in maïs gebruik je die normaal gesproken niet. Bleumink was vooral benieuwd of en waar de nieuwe Fendt het verschil maakt. De Katana toert met circa 7,5 km/u door de maïs. Het display geeft een verbruik aan van rond de dertig liter per hectare met circa 1900 motortoren op de teller. Theo Bleumink: "Dat is vergelijkbaar met onze oude Claas 840. Dat geldt ook voor het geluidsniveau in de cabine. Dat hadden we lager verwacht. Maar hakselen doet hij verder goed en het eindproduct ziet er goed uit", aldus Bleumink. Hij ziet echter zo geen punten waarmee Fendt het grote verschil maakt. Daarbij is de keuze in modellen gering en kan de hakselaar niet op 42-inch-banden worden gezet. Dat gevoel sluit aan bij de teneur die we proeven: hij hakselt goed, maar voor het echte Fendt-*imago* ontbreekt er nog wat.

en een lange invoer in combinatie met een schijvenkneuzer voor een goede hakselkwaliteit.

Je kunt ook het glas half leeg zien. De hakselaar moet zich nog bewijzen, evenals het bijbehorende servicenetwerk en (op termijn) de afzet als tweedehands. Wat als de verkopen toch tegenvallen? Gaat de Agco-stekker er dan gemakkelijk uit? De vaste hakselaarchauffeur zal moeten wennen aan de Fendt-bediening, omdat hij van een ander merk af komt. Fendt laat steken vallen op het gebied van de bandenmaat, het beperkte aantal modellen (nu alleen 65 of 85) en een beperkter aanbod op het gebied van intelligentie en registratie. Het begin is er, maar Fendt heeft nog wel wat te doen om hetzelfde gevoel op te roepen als bij de Fendt-trekkers. Voor u is het dan belangrijk om als u met Fendt in zee gaat goede afspraken te maken over service, garantie en de restwaarde.

TEKST & FOTO'S: Gert Vreemann

De vergelijking

Om te kijken hoe de Fendt Katana 65 zich onderscheidt, lopen we de hakselaar van voor naar achter door op een aantal punten en kijken we wat de concurrenten bieden. We hebben een aantal kenmerken samengevat in de tabel. Op Grondig.com vindt u een te downloaden veel uitgebreidere tabel.

Voorzetstukken

De Kemper-maisbek en -pickup zijn er in Kemper-outfit, maar worden wel via het Fendt-netwerk geleverd. Fendt levert desgewenst ook een GPS-maibord en een kolvenplukker. New Holland heeft Kemper-voorzetstukken in eigen outfit met eigen service. John Deere, eigenaar van Kemper, heeft nu automatische voorzetstukherkenning geïntroduceerd en een nieuwe gras-pickup ontwikkeld voor de nieuwe serie. Krone en Claas hebben eigen voorzetstukken, waarbij Krone schermt met de gunstigste breedte-gewichtsverhouding en Claas aangeeft dat zijn Or-bis 500 tot 700 kilogram lichter is dan de machines van de concurrenten.

Invoer

De Fendt heeft zes invoerrollen met een mooi pendelsysteem voor het voorzetstuk. Alle andere machines hebben ook een pendelend voorzetstuk. Krone heeft ook zes invoerrollen. Argumenten voor zes invoerrollen zijn een betere, rechte invoer, een langere reactietijd en drie keer aandrukken. Fendt claimt de langste invoerweg te hebben en mede daardoor heel goed te scoren op hakselkwaliteit. Tegenargument is dat twee invoerrollen bij dezelfde veerdruk sterker aandrukken, al zijn hier wel grenzen. Claas en New Holland hebben bewezen dat het met vier rollen kan. Hier wordt door de concurrentie opgemerkt dat hier en daar een extra messenkam onder de hakselkooi wordt gemonteerd om de hakselkwaliteit

Fendt valt op met een eco/powerschakeling tussen de motor en de aandrijving van het hakselgedeelte. Het merk monteert als enige alleen een schijvenkneuzer. Gehaltemetingen voert de machine nog niet uit. De cabine en de bediening zijn voor Fendt-rijders herkenbaar.

te verbeteren. Claas en New Holland wijzen verder op de voordelen van een kortere bouw op de gewichtsverdeling, omdat het voorzetstuk dichter bij de vooras zit en het aggregaat ook lichter is.

Claas heeft een mechanisch aangedreven voorzetstuk met snelsluiting. De andere machines drijven de voorzetstukken hydraulisch aan met synchronisatie van de invoersnelheid. Fendt, John Deere en Krone benoemen een aparte snelheidsregeling voor de grasinvoer. Cruise control hebben ze allemaal.

Hakseltrommel

De Fendt heeft in diameter net de grootste hakseltrommel. Bij een dik pakket is dit gunstiger vanwege het rechter afsnijden en je hebt meer kinetische energie (snijkracht) in de messen. Fendt claimt daarom de zwaarste trommel te hebben. De trommelbreedte moet afgestemd zijn op het vermogen. Je mag ervan uitgaan dat het merk dat voor elkaar heeft. Noemenswaardig is de unieke Krone Varistream, een geveerde achterwand van de trommel en de blazer. De voordelen daarvan moet je ervaren in (onregelmatig gewierst) gras en het scheelt mogelijk brandstof omdat het de pieken nivelleert. Traploze snijlengteverstelling hebben ze allemaal en het bereik is groot genoeg voor Nederland.

Bij de Fendt zijn drie verschillende trommels leverbaar. De andere merken hebben drie of meer trommels, maar daar zit het voor ons niet op vast. De messen bij Fendt zijn het bekende werk, een dubbele V-vorm, net als bij New Holland, Claas en Krone. John Deere heeft een trommel met vier rijen messen. Bij Claas hoef je de minste bouten aan te draaien (twee per mes), bij John Deere drie en bij de andere hakselaars vijf per mes.

Het tegenmes moet bij Fendt manueel worden versteld. Bij de andere merken gaat dit elektronisch vanuit de cabine. De slijpsteen wordt bij Fendt aan twee kanten bijgesteld voor minder hitte in het mes en een langere levensduur. Bij Fendt kun je de invoer losklappen voor de toegankelijkheid van de messenkooi. Dat openklappen hebben ze tegenvoor-

De compleet nieuw ontwikkelde John Deere heeft niet alleen een nieuwe hakselselflow, maar blinkt ook uit door talrijke goed doordachte details. Verder loopt John Deere met onder meer de NIRS-techniek voorop in gehaltemetingen en gebruikt het de eigen Kemper-voorzetstukken.

dig allemaal. waarbij op de John Deere zowel een V-opening (met voorzetstuk aangebouwd) als een complete deuropening aanwezig is.

Kneuzer

Fendt schermt met de eigen schijvenkneuzer. Die heeft een groot kneusoppervlak, zorgt altijd voor een goed gekneusde korrel en vraagt vanwege een gelijke omtreksnelheid minder vermogen. Mocht er eens een steen door gaan, dan hoef je alleen een paar schijven te vervangen. Schijvenkneuzers zijn al jaren bekend. John Deere heeft het patent van Lacotac gekocht en op basis hiervan de eigen KernelStar-schijvenkneuzer (door)ontwikkeld. Deze heeft speciaal gevormde schijven voor het intensiever 'openscheuren' van de korrels, onafhankelijk van de ingestelde afstand. Krone heeft ook een eigen versie. Zowel John Deere als Krone geeft aan dat de markt hiervoor beperkingen kent, omdat de schijvenkneuzer gevoelig is voor afstelling (in extra lang of kort gehakseld gewas). Krone bespeurt een trend terug naar de rollenkneuzer, maar ontwikkelt de eigen schijvenkneuzer wel verder door. Het merk wijst in dit verband ook op de beperktere duurzaamheid. De bekende rollenkneuzers zijn bij Claas, New Holland en Krone in 25-centimeteruitvoering leverbaar. John Deere geeft 24 centimeter op.

De korrelkneuzer kun je bij Fendt hydraulisch uitklappen, waarbij de grasschacht er meteen in zakt. Handig voor vlot tussendoor even gras hakselen in het maïseseizoen. Een snelwissel tussen maïs en gras hebben Claas, New Holland en John Deere ook. Bij Krone is het verwijderen van de kneuzer bij de 700 lastiger (naar onderen). De korrelkneuzer kan bij Fendt heel handig via een ingebouwde lier binnen een kwartier worden uitgebouwd. John Deere heeft dat ook in de nieuwe serie.

Blazen

De blazers lijken sterk op elkaar en hebben allemaal ongeveer dezelfde diameter. In breedte heeft New Holland de grootste (75 centimeter) en John Deere de kleinste (62 centimeter). Een regelbare afstand met de achterplaat is aanwezig. Bij New Holland zakt als enige de blazer naar beneden voor een betere werking in het gras (kortere afstand tussen kooi en blazer). Zes meter hoogte en 210 graden zwenken is toereikend voor de pijp. Dat hebben alle merken en ze hebben ook allemaal wel verlengstukken. Dura-slijtdelen hebben ze of kunnen ze allemaal leveren. Alle fabrikanten hebben aandacht besteed aan een degelijke draaikrans. Fendt heeft deze hiervoor speciaal ontwikkeld. John Deere

Claas is al jaren marktleider en is de hakselaar altijd blijven doorontwikkelen. De 960 valt op met Dynamic Power-motorregeling en is de lichtste in het veld. Claas biedt veel mogelijkheden in telematica en automaatfuncties. Claas komt met grotere banden.

gebruikt de onderhoudsvrije kranen van een mobiele kraan met vier programmeerbare posities. Autofill heeft alleen Fendt niet. Dat gaat via de rijder via een camera.

Power

Een Agco Power-kraftbron zou leuk zijn voor de Fendt-hakselaar, maar het is een Mercedes geworden, zoals die ook in de Claas ligt. Prima. Die heeft bij Fendt geen in tien stappen variabele vermogensregeling, zoals de Claas. Krone werkt met een oversized MAN-motor met een gereduceerd motorvermogen om brandstof te besparen (niet op de tenen hoeven lopen) en niet aan de Stage IV-normen te hoeven voldoen. Voor de 700- en grotere modellen is hier ook een vermogensregeling voor eco en power. Fendt heeft hier als enige eco-schakeling op de tussenbak voor gras hakselen (en het hakselen van zogenaamde racemaïs) met gereduceerd motortoerental, met behoud van het kooitoerental. Hier maakt de Katana een verschil. Bij alle andere fabrikanten gaan de toerentallen van invoer, kooi, kneuzer en blazer omlaag bij het werken met gereduceerde motortoerentallen. In maïs niet zo'n item, omdat er in de praktijk voluit (rond de 1800 tot 1900 toeren) wordt gehakseld.

Krone (optie) en New Holland leveren in dit segment een Caterpillar. Dat is fijn voor de export. John Deere heeft natuurlijk de eigen krachtbron. Deze heeft ook een toerentalregeling voor op de kopakker en bij transport en een gewasafhankelijke vermogensregeling, ProDrive. Een cruise control-regeling hebben ze allemaal.

Aandrijving

Fendt, New Holland en John Deere hebben de motor in lengterichting met daarachter een haakse tandwielkast. Argumenten daarvoor zijn een beter zicht naar achteren (daar zijn als compromis ook camera's voor), een betere warmtehuishouding aan beide zijden, een betere toegankelijkheid voor onderhoud en een lager zwaartepunt. Nadeel is dat de aandrijving de hoek om moet. Het is echter de vraag of een haakse overbrenging zoveel meer vermogen vraagt dan een eindreductie. Bij de merken met de motor dwars achterin zit er een overbrenging tussen motor en poelie. Het gaat om de totale efficiëntie en een overbrengingskast is daarvan maar één onderdeel. De motor dwars achterin heeft het voordeel van meer gewicht op de achteras, al wordt dit ook bestreden door de lengterichtingbouwers. Ook hier gaat het om het totaalplaatje.

New Holland is vooral ook bekend van de goede service-, financierings- en inruilmogelijkheden. Deze FR heeft een Caterpillar-motor, de andere hebben Iveco's. New Holland heeft de breedste invoer en schermt ook met extra kracht vanwege de mechanische achtersaandrijving.

De hakselaars

Merk	Fendt	Claas	New Holland	John Deere	Krone
Type	Katana 65	Jaguar 960	FR700	8600i	Big X 700
Motor	Mercedes	Mercedes	Caterpillar	John Deere	MAN
Vermogen	480 kW	480 kW	504 kW	460 kW	505 kW
Variabel vermogen	eco of power	Dynamic Power	nee	ProDrive	Eco/X Power
Voorzetstuk	Kemper	Claas	Kemper	Kemper	Krone
Voorperswalsen	6	4	4	4	6
Hakseltrommel (b x d)	80 x 72 cm	75 x 63 cm	88 x 71 cm	85 x 67 cm	80 x 66 cm
Haksellengte	4-42 mm	3-44 mm	2-44 mm	3-52 mm	2,5-29 mm
Kneuzer	schijven	rollen	rollen	schijven of rollen	schijven of rollen
Blazer (b x d)	64 x 55 cm	68 x 54 cm	75 x 53 cm	62 x 56 cm	66 x 56 cm
Max. bandhoogte voor	205 cm	205 cm	208,5 cm	215 cm	215 cm
Gewicht excl. voorzetstuk	14,4 ton	12,5 ton	13,1 ton	14,3 ton	14,3 ton

Banden

Deze Fendt en de Claas kunnen net niet op 710/70R42-banden. New Holland heeft met 209 centimeter hiervoor wel de ruimte. John Deere en Krone kunnen de grootste banden kwijt. Op 710-banden komen deze kanonnen uit op een breedte van 3,20 tot 3,30 meter. Op 650R32-banden komen ze op 3,00 meter uit. De Fendt haalt ruim 40 km/uur bij gereduceerd motortoerental. 40 km/u kunnen ze allemaal, deels met gereduceerd toerental. Zowel de voor- als de achterwielaandrijving is bij de Fendt intelligent hydraulisch geregeld; alleen als het nodig is en snelheidsafhankelijk, ook bij het keren. Via de terminal kan de hydraulische differentieelsper worden ingeschakeld. Claas heeft ook een intelligente automatische tractieregeling voor de achterwielen en levert als enige een luchtdrukwijsstelsel. De andere merken hebben ook tractieregelingen. Fendt en Krone hebben een geveerde achteras. New Holland schermt met een mechanisch aangedreven achteras die honderd procent lockt met de vooras als het erop aankomt. Claas claimt dat zijn machine met 12,5 ton de lichtste is. De Krone en Fendt zijn circa twee

Krone heeft met de VariStream - de verende achterwand van de hakselkooi en de blazer - een unieke troef. Tel daar de oversized MAN-motor nog bij. Krone heeft flink geïnvesteerd in een nieuwe productielijn, service en scholing als bewijs dat de hakselaar voor het merk belangrijk is.

ton zwaarder (exclusief voorzetstuk). Van de nieuwe John Deere is het niet helemaal duidelijk, omdat het merk het gewicht met brandstof en inclusief voorzetstuk opgeeft. Dat zal ook rond die 14,3 ton uitkomen. Claas en Krone scherpen dan weer met lichtere voorzetstukken. Verhaal dat alleen in de praktijk op de weegbrug te testen is. Voor een volgende keer.

Elektronisch vernuft

Ze hebben allemaal een ruime cabine die speciaal voor de hakselaar is ontwikkeld of afkomstig is van de maaidorser. De Katana kan worden uitgerust met Agco's AgCommand-telematica. Hiervoor heeft de machine standaard een opbrengstmeetsysteem, Variodoc. Deze en andere (voertuig)gegevens kunnen via de terminal draadloos naar kantoor worden gestuurd. Automatisch afvullen regelt Fendt via een camera waarbij de rijder mee kan kijken. Fendt kiest voor deze methode omdat dat volgens het merk minder storingsgevoelig is dan een vulautomaat op de hakselpijp. Verder heeft de Fendt bekende elektronica en bedienings- en aansturingstechnieken uit de Agco-Fendt-stal, evenals GPS en DGPS. Door middel van wegen kan een plaats specifieke opbrengstbepaling worden gedaan. Gehaltebepalingen en drogestofmeting biedt Fendt nog niet aan. Fendt heeft dus ook geen automatisch variabele haksellengte, afgestemd op het gewas, zoals de andere fabrikanten die wel kunnen aanbieden.

Claas is met Telematics heel ver en New Holland is onlangs ook ingestapt met een eigen telematicaprogramma. Krone heeft met ICAN ook telematica en automatiek en levert desgewenst ook opbrengst- en gehaltebepalingen. Krone heeft gekozen voor een communicatiesysteem via iPad en computer dat aansluit op diverse (bestaande) softwarepakketten van loonwerkers.

Opbrengstbepalingen en deze doorgeven aan de klant worden een steeds belangrijker item. Met name John Deere is heel ver met het scannen en verwerken van gegevens (draadloos versturen en meekijken vanuit kantoor). John Deere heeft NIRS-technologie ontwikkeld met calibraties voor het meten van drogestofgehalte en kwaliteit (suiker, eiwit, zetmeel, NDF en ADF) voor maïs, gras en gehele-plantsilage.